

سازمان حفاظت محیط زیست

معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی

دستورالعمل ایجاد و مدیریت مراکز نگهداری

حیات وحش

تدوین و تنظیم:

اداره کل حفاظت و مدیریت شکار و صید

بাহمکاری

دفتر تنوع زیستی و حیات وحش

۱۳۹۱

کلیات:

در اجرای ماده ۳۵ آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست در خصوص ضوابط و مقررات مربوط به باغهای وحش، از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۱ با رعایت مفاد این دستورالعمل پروانه ایجاد باغها و پارکهای وحش و مراکز نگهداری از حیوانات برای متقاضیان صادر می گردد.

ماده یک: هدف

احداث مراکز* نگهداری حیات وحش با اهداف بالا بردن سطح آگاهی عامه مردم در رابطه با حیوانات و شناخت اهمیت آنها به عنوان بخشی از تنوع زیستی در پایداری و تعادل زیست بوم ها و چرخه های غذایی و ترویج فرهنگ حمایت از حیوانات و نیز احیاء گونه های در معرض خطر و حفاظت از آنها صورت می پذیرد.

ماده دو: تعاریف

- سازمان: معاونت محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست.
- اداره کل: اداره کل حفاظت محیط زیست استان مربوطه.
- کمیته فنی: موضوع ماده ۸ این دستورالعمل.
- باغ وحش: به مجموعه ای اطلاق می گردد که دارای امکانات ویژه ای جهت نگهداری و نمایش جانوران وحشی (بومی و غیر بومی) و اهلی است که حیوانات در داخل یک محدوده با وسعتی متناسب با تعداد حیوان و مطابق با نوع گونه و زیستگاه طبیعی حیوان به طور جداگانه برای مطالعات زیست محیطی و بازدید عمومی نگهداری می شوند. این مجموعه دارای بخشهای قرنطینه، بهداشتی و درمانی (ویژه حیوانات مجموعه)، رفاهی، تاسیسات، فضای سبز و سازه های مصنوعی است که حیوانات با استفاده از قفس، فنس، خندق، دریاچه و یا حفاظ الکتریکی از سایر قسمتها جدا می شوند.
- مرکز نگهداری از حیوانات: به مجموعه ای اطلاق می گردد که در آن حیوانات بومی، غیر بومی، اهلی و وحشی به خصوص حیوانات زینتی و بدون هدف رهاسازی در طبیعت در یک محیط محصور جهت حفاظت، قرنطینه، بازپروری، مطالعات زیست محیطی، اقدامات درمانی و بازدید عمومی نگهداری می شوند؛ نمونه بارز آن محیط های محصور و قفس هایی است که توسط شهرداریها در پارکها جهت نگهداری از حیوانات (نظیر باغ پرندگان) احداث می شود.

- پارک حیات وحش: به مجموعه ای اطلاق می گردد که محیط آن با استفاده از سازه های مصنوعی و طبیعی محصور شده و در آن حیوانات وحشی سازگار با یکدیگر در یک محیط طبیعی مشابه زیستگاه اصلی آزادانه در کنار یکدیگر نگهداری می شوند. نمونه بارز آن سافاری پارک می باشد.
- **ویواریوم:** محل نگهداری موجودات زنده در فضای محدود می باشد.
- **تراریوم:** به محل نگهداری موجودات زنده خاکزی در فضای محدود گفته می شود.
- **آکواریوم:** به محل نگهداری موجودات آبی در فضای محدود گفته می شود.
- * مرکز: اماکن نگهداری جانوران کوچک و غیر بالغ وحشی توسط نگهداری بلذ حیوانات صطدوکی حیوانات وحش و سایر مراکز موضوع این دستورالعمل.
- **بیوم:** به مجموعه چندین اکوسیستم در یک اقلیم همگن اطلاق می شود.

ماده سه: ضوابط کلی

۱. وسعت مرکز باید پاسخگوی نیازهای زیستی گونه هایی که در فهرست مورد نظر متقاضی درج گردید، باشد.
۲. محل زیست و نگهداری جانوران در مرکز باید بر اساس ضوابط استقرار و پس از اخذ مجوز سازمان احداث گردد.
۳. کلیه مراکز موجود و همچنین مراکزی که براساس این دستورالعمل ایجاد می شوند، موظفند فهرست و مشخصات کامل و تغییرات آماری جانورانی را که نگهداری می کنند، به صورت فصلی حداکثر تا پانزدهم اولین ماه فصل بعد کتبا به سازمان اعلام دارند.
۴. خرید، فروش، ورود، صدور، معاوضه، مبادله، دریافت و اهداء هر نوع جانور وحشی توسط مراکز باستانای جانورانی که سازمان کتبا اعلام نماید باید با رعایت کلیه قوانین و مقررات موضوعه انجام شود. بدیهی است در صورت مشاهده موارد ناقص، برخورد قانونی با متخلف صورت می گیرد.
۵. نگهداری جانوران وحشی نادر و یا در معرض خطر نابودی که توسط سازمان اعلام خواهد شد با مجوز مخصوص سازمان امکان پذیر است.
۶. محل مراکز نباید محل بهداشت و آسایش و ایمنی عمومی و یا موجب بروز خسارت به طبیعت و آلوده شدن آبهای عمومی و همچنین ایجاد خطر بیماری و یا تضعیف نژاد برای حیوانات و آبریان باشد.
۷. مواد غذایی مورد نیاز جانوران موجود در مراکز باید به تناسب وضع طبیعی هر یک از آنها با رعایت مقررات سازمان طبق دستورالعمل سازمان دامپزشکی کاملاً سالم و کافی باشد. در

